

Onderzoek Reverse Factoring bijna afgerond

Potentie voor hele keten

In de logistieke sector gaat logischerwijs veel aandacht uit naar het optimaliseren van goederen- en informatiestromen. Minder aandacht krijgen de financiële stromen. Maar ook op dat gebied is er winst te behalen.

DOOR CHRISTIAAN VAN LUIK, SANDER ONSTEIN EN CHRISTIAAN DE GOEIJ

Binnen de Topsector Logistiek is er specifieke aandacht voor de financiële stromen in de logistiek, door middel van de zogenoemde actielijn Supply Chain Finance. TLN neemt daarom deel in het Dinalog-demoproject Reverse Factoring. Dat betekent niet dat er in de logistieke sector geen aandacht was voor financieringsaspecten. In de sector wordt altijd gezocht naar mogelijkheden om het beslag op werkkapitaal te verminderen, bijvoorbeeld door het verlagen van de voorwaarden of door middel van financiële constructies, zoals leasing. Maar het gaat hier voornamelijk om individuele partijen in de keten die hun eigen financiële positie proberen te verbeteren. Aan de andere kant gaat er de laatste jaren ook het nodige mis binnen de keten. Zo zijn te late betalingen en lange betalingstermijnen een trend aan het worden. De 'machtige' afnemende partij heeft het vaak voor het zeggen en betaalt wanneer het hem uitkomt. Leveranciers krijgen de rekening gepresenteerd doordat zij meer werkkapitaal moeten aanhouden.

Samenwerking tussen partijen

Binnen de actielijn Supply Chain Finance wordt juist gekeken hoe samenwerking tussen partijen in de logistieke keten kan bijdragen aan het reduceren van werkkapitaal en de financieringskosten van de goederenstromen zelf. Bij Supply Chain

Finance zijn dan ook altijd ten minste twee partijen in de keten betrokken, hierbij ondersteund door een financiële partij. Supply Chain Finance kan op veel verschillende manieren ingevuld worden, twee bekende vormen zijn bijvoorbeeld Vendor Managed Inventory (VMI), een concept waarbij een leverancier de voorraad van de klant beheert, en factoring. Een derde vorm van Supply Chain Finance is Reverse Factoring.

Risico klein

Reverse Factoring is een betalingsconstructie gebaseerd op het verschil in kredietwaardigheid van de afnemende partij en de leverancier. In de logistiek is die kredietwaardige partij meestal de verlader die een transportopdracht geeft. Vanwege zijn betere kredietwaardigheid kan hij zijn werkkapitaal meestal tegen lagere kosten financieren. Een logistiek dienstverlener stuurt zijn factuur naar de verlader, waarna

de factuur doorgaat naar een bank (de factor). Afgesproken is dat de verlader direct aangeeft dat de factuur gegarandeerd betaald gaat worden met inachtneming van de afgesproken betalingstermijn. De logistiek dienstverlener krijgt de factuur direct uitbetaald door de factor. De verlader kan nog steeds later betalen. De factor ontvangt een percentage van de factuurwaarde. Deze factor heeft zekerheid, omdat het risico van niet betalen klein is bij een kredietwaardige verlader. In feite kan de vervoerder nu zijn werkkapitaal financieren tegen een rente die gekoppeld is aan de soms betere kredietwaardigheid van de verlader.

Standaardvoorwaarden

In 2013 is er, als Dinalog-demoproject, een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van Reverse Factoring voor de Nederlandse logistieke sector. Dit project is een initiatief van de Supply Chain Finance Community (www.scfcommunity.org). TLN is één van

de deelnemers aan dit project. Daarnaast nemen ook EVO, Nyenrode, Dinalog, Cass Europe, Clifford Chance Advocaten, Van Oers Accountants en verschillende vervoerders en verladers deel, te weten Raillogix, VAT Logistics, Ewals Cargo Care, Dobbe Transport, Jan de Rijk Logistics, HaCas Transport en De Rooij Waalwijk Transport. Naast onderzoek naar de mogelijkheden van Reverse Factoring moet dit demoproject uiteindelijk ook standaardvoorwaarden opleveren die gebruikt kunnen worden bij Reverse Factoring en een demo-model waarmee partijen zelf kunnen zien of Reverse Factoring hen voordelen biedt. Met name het opstellen van standaardvoorwaarden voor het toepassen van Reverse Factoring is van groot belang. Op het gebied van betalingstermijnen gaan er nog regelmatig zaken mis, betalingstermijnen worden bijvoorbeeld eenzijdig opgerekt of als drukmiddel richting de logistiek dienstverlener gebruikt. De standaardvoorwaarden rond Reverse Factoring moeten waarborgen dat de financiële voordelen die er op papier zeker zijn ook terecht komen bij beide partijen in de keten. Samenwerking is tenslotte alleen samenwerking wanneer beide partijen daar de vruchten van kunnen plukken.

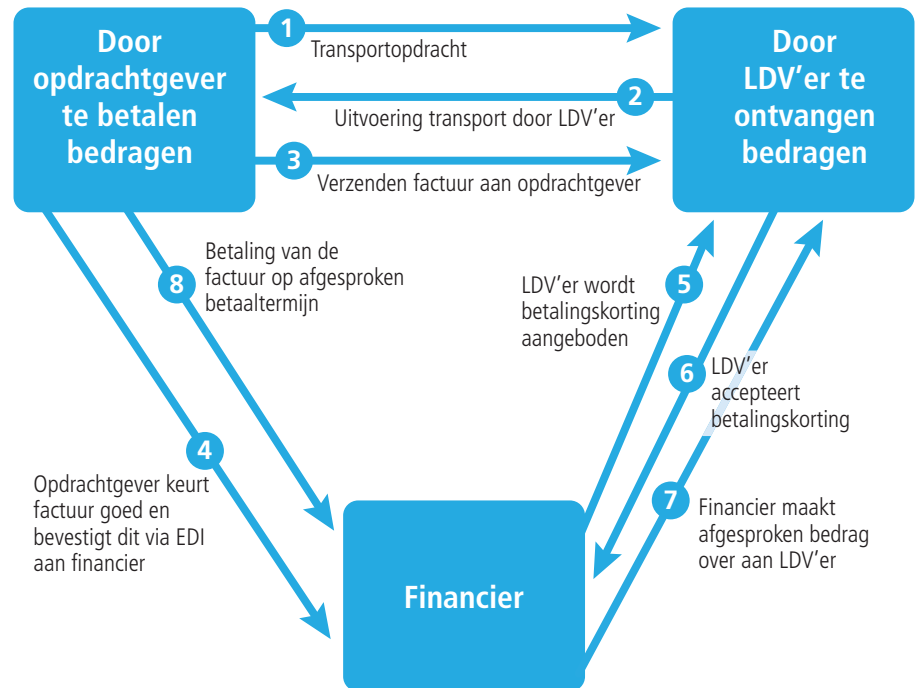
Cashflowverbetering

De Hogeschool van Amsterdam heeft binnen het Dinalog-project met inzet van docent-onderzoekers en twintig studenten van de minor 'Airport Seaport Logistics' onderzoek gedaan naar de implementatiemogelijkheden van Reverse Factoring bij logistiek dienstverleners. Interviews zijn gehouden onder verladers, vervoerders, banken, platform-aanbieders, experts en brancheverenigingen TLN en EVO. Uit het onderzoek blijkt dat Reverse Factoring in potentie een cashflowverbetering voor de gehele keten oplevert. Er zijn echter wel obstakels bij de implementatie. Deze zijn

Beide vruchten plukken van samenwerking

te verdelen in strategische en procesmatige aspecten. Belangrijk strategisch aspect is de positie van een logistiek dienstverlener ten opzichte van een afnemer. Reverse Factoring wordt geïnitieerd door een afnemer. Een afnemer kan zo'n constructie gebruik-

Werking Reverse Factoring

ken om de band met zijn leveranciers te versterken. De afnemer zal dit het eerste doen bij een leverancier die voor hem van strategische waarde is. Er gaan voor de afnemer namelijk investeringskosten gepaard bij de opzet van Reverse Factoring. Voor een leverancier die eenvoudiger 'inwisselbaar' is, wil een afnemer (verlader) minder snel veel investeringskosten maken.

Procesmatige stroperigheid

Een ander strategisch punt is de relatie van de logistiek dienstverlener met de bank. Doordat het initiatief vanuit de afnemer komt, ligt het voor de hand dat de bank van de afnemer de rol van factor krijgt. Het is een groot voordeel wanneer verlader en logistiek dienstverlener dezelfde bank hebben. Als een logistiek dienstverlener een andere bank heeft dan zijn afnemer is het de vraag hoe zijn bank hier op zal reageren. Een procesmatig aspect is digitale uitwisseling van facturen en omgang met disputen. Logistiek dienstverleners die niet werken met een digitaal factureringssysteem kunnen gebruik maken van een *e-invoicing provider*. Digitale factuuruitwisseling is noodzakelijk voor een snelle inzet van Reverse Factoring. Het ontwikkelen van standaarden voor Papierloos Transport, waarmee TLN momenteel mee bezig, bieden dan mogelijkheden voor Reverse Factoring. Het voordeel van snellere betaling door Reverse Factoring kan namelijk deels vervallen door procesmatige strope-

righeid, in de periode voordat de factuur überhaupt is goedgekeurd. Disputen ontstaan in de logistieke sector vaak door onduidelijkheid over toeslagen en zorgen voor extra stroperigheid. Deze procesmatige aspecten laten zien dat het van groot belang is dat er standaardcontracten komen waarmee vervoerder, verlader en factor duidelijkheid krijgen. De resultaten uit het onderzoek zijn een basis voor het opstellen van deze standaardcontracten.

Laatste fase

Het Dinalog-project is nu de laatste fase ingegaan. Momenteel wordt gewerkt aan een demomodel Reverse Factoring. Hierin kunnen geïnteresseerde bedrijven eigen gegevens over facturen en financiering invoeren en zien of Reverse Factoring hen financiële voordelen kan bieden. Verder hoort er bij dit demomodel een vragenlijst die met name ingaat op de hiervoor genoemde obstakels en waarmee bedrijven kunnen toetsen of zij over de middelen beschikken voor het implementeren van Reverse Factoring. Als laatste wordt er gewerkt aan het ontwikkelen van standaardvoorwaarden voor het toepassen van Reverse Factoring. Bij dit onderdeel van het project zijn accountants, banken en juristen betrokken alsmede TLN en EVO.

Auteurs zijn beleidsadviseur bij TLN en onderzoekers aan de Hogeschool van Amsterdam